

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ГЕОГРАФІЯ ПРАЦІ»

Компонента освітньої програми – вибіркова (3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Регіональний розвиток і просторове планування
Спеціальність	106 Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Джаман Ярослав Васильович, кандидат географічних наук, доцент, асистент кафедри географії України та регіоналістики https://geoukr.chnu.edu.ua/pro-kafedru/spivrobitnyky/dzhaman-yaroslav-vasylovych/
Контактний тел.	+38 095 57 03 104
E-mail:	y.dzhaman@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	
Консультації	вівторок, 12.00 – 13.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Ситуація на ринку праці відображає більшість соціально-економічних процесів, що відбуваються в Україні, і фокусує в собі найгостріші проблеми суспільства: високий рівень безробіття, посилення структурних диспропорцій зайнятості, неконтрольований відтік робочої сили, зміни в її якості й мотивації праці, зниження рівня доходів населення. Саме тому вивчення таких процесів у курсі «Географія праці» є важливою складовою підготовки фахівців у галузі географії та управління.

Навчальна дисципліна «Географія праці» належить до переліку вибірових навчальних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр», що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів першого рівня вищої освіти. Вона забезпечує формування у студентів професійно-орієнтованої компетентності системного суспільно-географічного і регіонального дослідження географії ринку праці (країни і окремих регіонів) та спрямована на засвоєння теоретичних і практичних знань про особливості географії праці і територіальної організації продуктивних сил і суспільства загалом, вдосконалення вмінь та навичок регіональних досліджень набутих під час вивчення дотичних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр».

Мета: ознайомлення студентів з теоретико-методичними основами географії праці, сучасними концептами ринку праці та регіонального ринку

праці, сутністю суспільно-географічного прогнозування, програмування та державного регулювання зайнятості населення.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи географії ринку праці.	
Тема 1	Вступ. Географія праці як наука.
Тема 2	Терміни і поняття в географії праці.
Тема 3	Відтворення трудових ресурсів.
Тема 4	Концепція ринку праці.
Тема 5	Концепція регіонального ринку праці.
МОДУЛЬ 2. Ринки праці в Україні та світі. Механізми регулювання ринком праці.	
Тема 6	Ринок праці України.
Тема 7	Регіональні ринки праці в Україні.
Тема 8	Розселення та міграції населення і ринок праці регіону.
Тема 9	Державне регулювання ринку праці в Україні.
Тема 10	Світовий ринок праці.
Тема 11	Міжнародні організації в регулюванні Світового ринку праці.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Методи навчання:
- словесні методи (лекція, співбесіда, консультація, дискусія, тощо), - практичні заняття, - наочні методи (презентації, ілюстрації, відеоматеріали, тощо), - робота з книгою: навчально- методичною, науковою, - електронне та інтерактивне онлайн-навчання (мультимедійні, дистанційні), - самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Методи контролю

Контроль знань студентів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового контролю при застосуванні таких способів діагностики, як практичні і самостійні роботи, тестування, індивідуальні завдання, письмове і усне опитування. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та інших видів занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Модульний контроль проводиться у вигляді письмового фронтального опитування.

Форма підсумкового контролю - залік, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом навчального матеріалу на підставі відповідей на підсумковому модулі, результатів виконання ним певних видів робіт.

Методами контролю є: усний, письмовий (розгорнута відповідь), тестовий, графічний при застосуванні індивідуальної та фронтальної перевірки знань, умінь і навичок студентів.

1. Контроль засвоєння *лекційного і самостійно опрацьованого*

теоретичного матеріалу здійснюється на основі модульного (письмового) фронтального опитування, в тому числі – тестування.

2. Контроль засвоєння знань та набуття умінь і навиків при виконанні *практичних робіт* здійснюється шляхом їх поточної перевірки.
3. Контроль виконання *індивідуальних завдань* здійснюється за бажанням студентів, як додаткових (необов'язкових для виконання всіма студентами) науково-дослідницьких завдань шляхом оцінювання виконаних рефератів та усного індивідуального захисту результатів дослідження.

Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни (до 100 балів) є сумою оцінок компетентностей (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності, за виконанні ІНДЗ та контрольний модуль (залік). Максимальна кількість балів, яку може отримати студент до заліку, у сумі становить 60 балів. Інші 40 балів відводиться на підсумковий модуль (залік). Питання *самостійної роботи* включені до завдань модульного контролю і оцінюються при модульному контролі. Додатково студент може отримати до 10 балів за виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно шкали оцінювання. При цьому в заліковій відомості зазначається сумарна кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою.

Шкала оцінювання

Поточне опитування, тестування та самостійна робота	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1	
T 1	2
T 2	10
T 3	6
T 4	6
T 5	6
Сума	30
Змістовий модуль 2	
T 6	5
T 7	5
T 8	3
T 9	7
T 10	5
T 11	5
Сума	30
Залік	40
Всього	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	відмінно
Зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Не зараховано	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriiia-fedkovycha/>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha/>

ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Брич В. Я. Регіональний ринок праці / В. Я. Брич, І. Б. Шевченко. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2003. – 204 с.
2. Васильченко В. С. Ринок праці: Навчально-методичний посібник / В. С. Васильченко, В. М. Петюх, Л. В. Щетініна. – К.: КНЕУ, 2006. – 228 с.
3. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудові відносини: підручник / О. А. Грішнова. – К.: Знання, 2009. – 391 с.
4. Лібанова Е. М. Ринок праці: навчальний посібник / Е. М. Лібанова. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 223 с.

5. Мезенцев К. В. Географія праці: сучасні концепти та ринки праці регіонів: навчальний посібник / К. В. Мезенцев, Н. І. Мезенцева, І. О. Мостова, В. С. Сайчук. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. – 190 с.
6. Онікієнко В. В. Розвиток ринку праці України: тенденції та перспективи / В. В. Онікієнко, Л. Г. Ткаченко, Л. М. Ємельяненко. – К., 2007. – 286 с.
7. Соціальна географія: Підручник. За ред. Л. Немець, К. Мезенцева. Київ: Фенікс, 2019. – 304 с.
8. Статистика ринку праці: міжнародні стандарти та національний досвід: навчальний посібник / За ред. Н. С. Власенко, Н. В. Григорович, Н. В. Рубльової. – К.: ТОВ «Август Трейд», 2006. – 320 с.
9. Чернявська О.В. Ринок праці: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. – 522 с.
10. Шевченко Л. С. Ринок праці: сучасний економіко-теоретичний аналіз / Л. С. Шевченко. – Х.: Видавець ФО-П Вапнярчук Н. М., 2007. – 335 с.

Додаткова:

1. Буряк П. Ю. Економіка праці і соціально-трудова відносина: навчальний посібник / П. Ю. Буряк, Б. А. Карпинський, М. І. Григор'єва. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 440 с.
2. Волков О. В. Ринок праці: навчальний посібник / О. В. Волков. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 624 с.
3. Гудзеляк І. І. Географія населення: Навчальний посібник, 2-ге вид. / І. І. Гудзеляк. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 256 с.
4. Джаман В. Проблеми соціально-економічного стану сільського населення Івано-Франківської області (географічні аспекти) / В. Джаман, І. Ковбас // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Серія: Географічні науки. – 2014. - № 11 (288). – С. 64-70.
5. Джаман В. О. Регіональні системи розселення: демогеографічні аспекти / В. О. Джаман. – Чернівці: Рута, 2003. – 392 с.
6. Уварова О.О. Права жінок та гендерна рівність: Навчальний посібник. Київ, 2018. – 204 с.
7. Dzhaman V., Koliadynskyy P. Big Towns: Territorial-Functional Organization and Strategy of Development (the Case of Chernivtsi). – Saarbrücken: LAP LAMBERT Academic Publishing, 2015. – 226 p.
8. Dzhaman V., Kovbas I., Dzhaman Ya. Technical approaches to the geographical investigations of the dynamics of socio-economic condition of the rural settlements during the transition period (based on the example of Ivano-Frankivsk region, Ukraine) // Lucrarile Seminarului Geografic «Dimitrie Cantemir» (Dimitrie Cantemir Geographic Journal). - 2015. - Vol. 39, № 1. – P. 99-108.
9. Czaplinski P., Dzhaman V. Problems of the Ukrainian labor market // Journal of Geography, Politics and Society. – 2019. – Vol. 9, #4. – P. 24-34.